

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลภูเก็ตเรือคำ
อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลกุดเรือคำ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ มุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ใฝ่ระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในกรณีนี้เทศบาลตำบลกุดเรือคำ จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๖ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงตลอดถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลกุดเรือคำ
มีนาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. ภาคผนวก	๘

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็น การป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณี ที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็น หลักประกันระดับหนึ่ง ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบ...

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

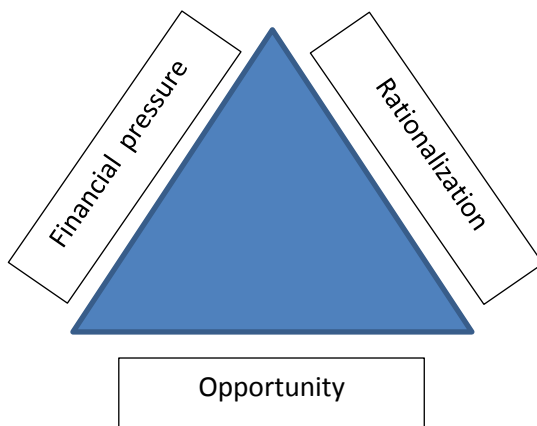
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

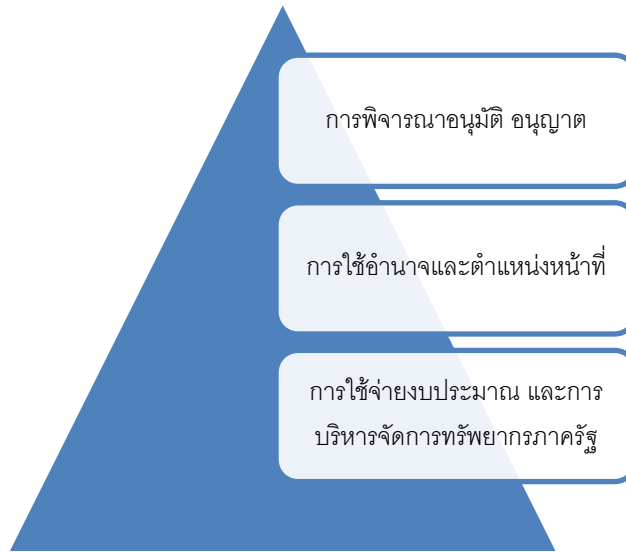
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

• ประเมินว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้นมีโอกาสที่จะเกิดมากน้อยเพียงใดและหากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงเพียงใดและนำมาจัดลำดับว่าปัจจัยเสี่ยงใดมีความสำคัญมากน้อยกว่ากันเพื่อจะได้กำหนดมาตรการตอบโต้กับปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสม

• ประเมินผลกระทบ (Impact) X ประเมินโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

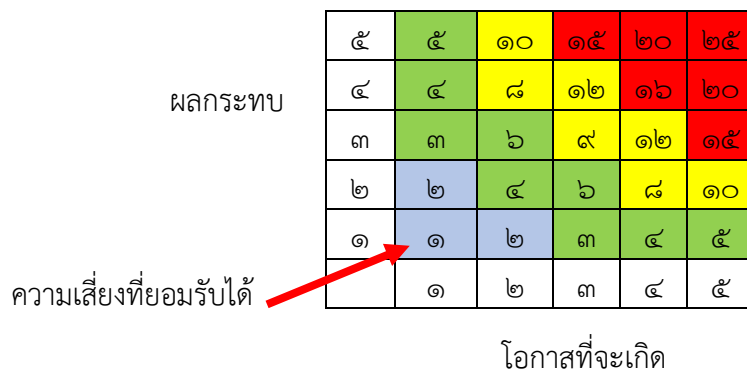
• คำนวณระดับความเสี่ยง (Risk Exposure) เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงการจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยง

สีเขียว	ลำดับ	สีเหลือง	ลำดับ	สีส้ม	ลำดับ	สีแดง	ลำดับ
โอกาส xผลกระทบ		โอกาส xผลกระทบ		โอกาส xผลกระทบ		โอกาส xผลกระทบ	
๑X๑	๑	๓X๑	๕	๔X๑	๑๐	๔X๔	๒๒
๒X๑	๒	๓X๒	๖	๔X๒	๑๑	๕X๔	๒๓
๑X๒	๒	๑X๓	๗	๑X๔	๑๒	๔X๕	๒๔
๒X๒	๔	๒X๓	๘	๒X๔	๑๓	๕X๕	๒๕
		๓X๓	๙	๔X๓	๑๔		
				๓X๔	๑๕		
				๕X๑	๑๖		
				๕X๒	๑๗		
				๕X๓	๑๘		
				๑X๕	๑๙		
				๒X๕	๒๐		
				๓X๕	๒๑		

คำอธิบายการบริหารความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	Risk Ranking	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก	๒๒-๒๕ (สีแดง)		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมาก ต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง	๑๐-๒๑ (สีส้ม)		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๕-๙ (สีเหลือง)		ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ต่ำ	๑-๔ (สีเขียว)		ระดับที่ยอมรับได้ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

การประเมิน...

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖
เทศบาลตำบลกุดเรือคำ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	การควบคุม/ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง	ระดับความเสี่ยง			มาตรการและการ ดำเนินการในการ บริหารจัดการความ เสี่ยง	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
			โอกาส	ผลกระทบ	ความรุนแรง		
๑. การบริหารงาน บุคคล	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่งเงินเดือน และมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการ เรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับ การแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	๑. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรที่ เกี่ยวข้อง ๒. มีการกำหนด นโยบายการป้องกันการ การทุจริต	๓	๒	๙ (ปานกลาง)	๑. มาตรการเปิดเผย ข้อมูลการบริหารและ พัฒนาทรัพยากรบุคคล แก่สาธารณะ ๒. มาตรการสร้างความ โปร่งใสในการ บริหารงานบุคคล ๓. กิจกรรมสร้างความ โปร่งใสในการพิจารณา เลื่อนขึ้นเงินเดือน	สำนักปลัด

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลกุ๊ดเรือคำ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score	มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ผลการดำเนินการ				
					ดำเนินการแล้ว/ รายละเอียดการ ดำเนินการ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ	ยังไม่ได้ ดำเนินการ	งบประมาณ ที่ใช้	งบประมาณ คงเหลือ
๑	การบริหารงาน บุคคล	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่งเงินเดือน และมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรมเอาแต่ พวกพ้อง หรือมีการ เรียกรับเงินเพื่อให้ ได้รับการแต่งตั้งหรือ เลื่อนตำแหน่ง	๙ (ปานกลาง)	๑. เปิดเผยข้อมูลการ บริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคลแก่ สาธารณะ ๒. มาตรการสร้าง ความโปร่งใสในการ บริหารงานบุคคล ๓. กิจกรรมสร้างความ โปร่งใสในการพิจารณา เลื่อนขั้นเงินเดือน	ดำเนินการ ๑. เปิดเผยข้อมูลการ บริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคลลง เว็บไซต์ของเทศบาล ตำบลกุ๊ดเรือคำ และติดประกาศ ณ เทศบาลตำบล กุ๊ดเรือคำ	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ			

ภาคผนวก

๑. เปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแก่สาธารณะ

การเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลลงเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลกุดเรือคำ

The screenshot displays a website interface with several menu items and news articles. A red rectangular box highlights the following section:

- ::: การบริหาร/พัฒนาทรัพยากรบุคคล :::**
  - นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล
  - การดำเนินการตามนโยบายฯ
  - หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาฯ
  - รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

Other visible sections include:

- แนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตฯ**
- การประเมิน/การจัดการความเสี่ยงการทุจริต**
- ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน**
- การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม**
- การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร**
- ::: ข้อมูลสถิติการให้บริการ :::**
  - ข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริต
  - ข้อมูลสถิติการให้บริการประชาชน
  - รายงานการสำรวจความพึงพอใจการให้บริการ
- ::: รายงานผลการดำเนินงาน :::**
  - รายงานผลการดำเนินงานประจำปี
  - รายงานผลการดำเนินงาน รอบ 6 เดือน
  - รายงานผลการประเมินคุณธรรมฯ (ITA)
  - รายงานประเมินประสิทธิภาพฯ (LPA)
  - รายงานการติดตาม/ประเมินผลแผนฯ
  - รายงานการดำเนินงานแผนจัดหาพัสดุ

On the right side, there are news articles with attachments:

- ระหว่างถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 2091 อ. เรือคำ ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidd**
ประกาศ ประกวดราคาจ้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านจำป่
หมายเลข 2091 สายบ้านกุดเรือคำ-หนองแวงใต้ ตำบลกุดเรือคำ ตวั
ของงานก่อสร้างรวมทั้งสิ้น 9,928,928.68 บาท...
- Attachments:**
  - ประกาศ ประกวดราคาจ้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก
  - เอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์
- มีนาคม 17, 2023
- [ร่าง] ประกาศ ประกวดราคาจ้างก่อสร้างถนนคอน**
เชื่อมระหว่างถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 209
กุดเรือคำ
[ร่าง] ประกาศ ประกวดราคาจ้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้าน
ดิน หมายเลข 2091 สายบ้านกุดเรือคำ-หนองแวงใต้ ตำบลกุดเรือคำ
กลางของงานก่อสร้างรวมทั้งสิ้น 9,928,928.68 บาท...
- Attachments:**
  - [ร่าง] ประกาศ ประกวดราคา ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเห
  - [ร่าง] เอกสารประกวดราคาจ้างก่อสร้างด้วยการประกวดรา
- มีนาคม 15, 2023
- ประกาศ ผู้ชนะการเสนอราคาจ้างก่อสร้างถนนคอน**
เฉพาะเจาะจง
ประกาศ ผู้ชนะการเสนอราคาจ้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้าน
- Attachments:**
  - ประกาศ ผู้ชนะการเสนอราคาจ้างก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริม
- กุมภาพันธ์ 14, 2023
- ประกาศ ผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้รับการค้**
มตกลางเป็นหนังสือ ประจำปี 2566
ประกาศ ผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้รับการคัดเลือกและสาระสำคัญ
(เดือนตุลาคม 2565 ถึงเดือนธันวาคม 2565) ประจำปีงบประมาณ 256
- Attachments:**